

در مطالعه سال ۱۳۹۳ میانگین سرمایه اجتماعی کشور در دامنه اعداد ۱ تا ۵ برابر با ۲,۷۹ است. بر اساس نتایج این طرح بین استان های کشور تفاوت معنی داری از نظر میانگین سرمایه اجتماعی وجود دارد. این نقشه نشان می دهد که میانگین سرمایه اجتماعی در ۱۴ استان پایین تر از میانگین کشوری بوده و میانگین کشوری نیز پایین تر از حد متوسط (عدد ۳) است.

میزان سرمایه اجتماعی در دامنه ۱ تا ۵ با متوسط عدد ۳

میانگین طیف	میانگین کشوری	سرمایه اجتماعی در سطح کلان
۳	۲,۵۵	سرمایه اجتماعی در سطح میانی
۳	۲,۹۲	سرمایه اجتماعی در سطح خرد
۳	۲,۷۶	سرمایه اجتماعی کشور

بر اساس نتایج این طرح وضعیت میانگین سرمایه اجتماعی در روستا ها بیشتر از شهر ها، در مردان بیشتر از زنان، در افراد متاهل بیشتر از افراد مجرد، در گروه سنی ۵۵ سال به بالا بیشتر از سایر گروه های سنی و در گروه های شغلی شاغل و بازنشسته بیشتر از افراد بیکار بوده است. همچنین در افراد بی سواد وضعیت سرمایه اجتماعی بهتر از افراد با تحصیلات عالی و دیپلم بوده است. از نظر مذهب تفاوت معنی داری در بین گروه های

مختلف مذهبی دیده نشده است. استان قزوین در این مطالعه با نمره ۲,۶۶ (کمتر از میانگین) در رتبه ۵ کشوری از نظر نامطلوب بودن سرمایه اجتماعی قرار دارد .

با توجه به اهمیت سرمایه اجتماعی در توسعه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، لازم است برنامه های مختلفی در سطح ملی و استانی به منظور افزایش و ذخیره این سرمایه انجام گیرد. برخی از این اقدامات عبارتند از :

- تشویق و تقویت نهادهای اجتماعی، صنفی، حرفه ای و تشویق به ایجاد و تقویت نهادهای اجتماعی که از راه حل های ساختاری برای افزایش سرمایه اجتماعی است
  - تقویت مؤلفه های فرهنگی نظیر احساس هویت جمعی و سازمانی مشترک، احساس تعلق به آینده ای مشترک و ... مدیران با ایجاد نظام های مشارکتی و توجه به سمبل های فرهنگی و ایفای مناسب نقش رهبری، می توانند در جهت غنی سازی فرهنگ سازمانی گام بردارند.
  - تأمین امنیت شهروندان برای حضور داوطلبانه در نهادهای اجتماعی.
  - پرهیز دولت از تصدی گری بخش های مختلف اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی و واگذاری فعالیت های مربوطه به نهادهای مردمی برای جلب مشارکت آنها در فعالیت ها و زمینه سازی برای ایجاد و تقویت نهاد های اجتماعی و شبکه های اعتماد بین آحاد مختلف مردم
- یکی از راهبردهای مادر در ارتقای سرمایه اجتماعی توجه و برنامه ریزی متوازن به هر سه ضلع مثلث توسعه پایدار اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی است که این خود نیازمند تقویت مهارت های حکمرانی محلی است. آموزش اصول و فنون حکمرانی محلی یکی از راهکارهای سرمایه گذاری در این حیطه است. تدوین سند سرمایه اجتماعی استان قزوین بر اساس مولفه های این مطالعه و تقسیم کار بین دستگاه ها با محوریت حوزه اجتماعی استانداری و کارگروه تخصصی متناظر از دیگر راهکارهای عملیاتی است .